

O bezhlavém jezdcí pod Kapuciánovou strání

Lipská luka bývala odjakživa známa a bylo na nich trávy po pás. Také se na nich pásávalo. Jeden podzim se kluci scházeli na pastvu pod strání, tam, co říkají Kapuciánova sypanka. Sypanka proto, že se tam stále udrobuje písek a opuka ze stráně a sype se do Orlice. Řeka je tam mělká, ale bystrá. Lipští se tam brodí, když jdou ke studánce do stráně, kde je dobrá studená voda, která má pomáhat na žaludek.

Tak tenkrát na podzim, kolem svatého Václava pásli chlapci koně pod sypankou. Byla tmavá noc a z večera byla mlha, chlapcům bylo zima, a proto topili oheň a povídali si při doutnajícím uhlí. Bylo už po půlnoci, když vyletěl s tesklivým zavytím starý rezatý pes Šotek, kterého kluci sebou brali na pastvu, a koně celí poplašení říčeli a rozutekli se. Když se pasáci vymotali ze starých kabátů a houní, uviděli, jak po lukách na břehu Orlice přeběhl cvalem černý kůň a na něm seděl někdo v bílém kabátě. Než se nadáli, jezdec byl ten tam a jen zdaleka se tratil bílý plášť v černé noci. Chlapci se dohadovali o jezdcí a o koni a pak se zamotali zase do svých kabátů a spali do rána.

Na druhý den to bylo také tak. Bylo zamračeno, noc byla smutná. A po půlnoci zase jako včera, poplašené kobyly, poděšený pes a divná úzkost padla na kluky. Jako přízrak přehnal se kolem bílý jezdec na koni černém jako noc. Jen nějaké cvočky na ohlávce se mu svítily. Ze spaní nebylo nic, chlapcům bylo úzko a padal na ně strach. Přiložili na oheň, seděli a radili se, jak by si prohlédli vtíravého jezdce. Domluvili se a Bartoš, výrostek asi šestnáctiletý, slibí, že bude vzhůru a že počká, až jezdec zítra pojede kolem a že ho zastaví a prohlídne. Myslel, že je nějaký chasník schválně chodí strašit a pak by se ovšem kluci s ním vypořádali.

Také tu noc na něj číhal. Bylo už jasněji, oheň prskal jiskry a kluci nespali. Čekali do půlnoci. Zdaleka ze stráně se ozývaly sovy a dokonce sýček táhle zahoukal.

Pak najednou podle řeky proti jasnějšímu nebi byl ležícími kluky viděn docela zřetelně jezdec a kůň. Bartoš vylítl a pln dychtivosti skočil na kobylu a ujížděl k bílému jezdcí. Pes vyl, koně se vzpínaly a nad strání zaskučel vítr, až v silných borovicích zapraskalo.

Bartošova kobyla letěla jako vítr a v nejbližší chvíli jel chlapec podle tajemného jezdce, koně chytil za uzdu – nachýlil se k bílé postavě – a kluci jen zahlédli, jak se kobyla vzepjala, uskočila ve strachu stranou a jak výrostek spadl těžce na zem... Poděšená a splašená kobyla uháněla ke vsi a kluka měli co křísit. Mysleli, že si zlomil vaz, pusou měl plnou krve a nemohl ani slovo promluvit. Kůň s jezdce zmlizel...

Teprve druhý den se Bartoš rozhovořil. Vypravoval, jak pobídl svou kobylu a jak se hnal za cizím koněm. Toho ani slyšet nebylo, připadalo mu, že ani nedupe a že se vznáší nad llukami. Pamatoval ještě, jak koně dohnal, jak ho chytil za ohlávku – a pak vzpomínal, že jezdec v bílém plášti s kapucí se k němu obrátil a že ta kapuce byla uvnitř červená, ale že v té kapuci nic nebylo: ani tvář, ani lebka – nic – nic – jen divná průhledná tma... Jezdec neměl hlavu.

Vícekrát chlapci pod sypankou toho roku nepásli. Snad ani jezdec se tam více neukázal. Louka byla místy a zejména na úpadech vlhká, ale žádná stopa tam nebyla. Po tom všem ji ani moc nehledali.

Při zimních přástkách se chlapci svěřili dospělým se svým strašidlem. Tu si staří pamětníci vzpomněli, že už několikrát před lety strašil po lukách tajemný bílý jezdec na černém koni. Vzpomněli také, že je

to duch jakéhosi důstojníka, maďarského zemana ze sedmileté války. Tento mladý voják a důstojník spáchal něco proti císaři a byl odsouzen k trestu smrti. Protože se mu podařilo ujet, vyslali za ním tlupu jezdců i s katem a ti na vlhkých lukách ho dostihli, když s koněm zapadl do přelovu a na místě mu hned sřali hlavu. Bezhlavé tělo i s koněm pohltilo bezedné bahno, sřatou hlavu odvezli rejtaři na znamení splněné exekuce s sebou.

Mrtvý důstojník nemá v bahnitěm hrobě pokoje a čas od času umrlec objíždí kolem sv. Václava po celý týden široko daleko kraj a hledá svoji ztracenou a odvezenou hlavu. Může ho vysvobodit jen mládenec, který odvezenou hlavu nebo spíše lebku najde a do prázdné kapuce tomu strašidelnému jezdcovi ji posadí.

Konec